

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว
สามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นางกนกอร รัตนอุดมสวัสดิ์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและความคิดเห็นของชุมชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมที่จะให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนบ้านสบรวก (สามเหลี่ยมทองคำ) จำนวน 200 ราย และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำ ด้วยการวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ Scheffe's ผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพค้าขายและเกษตรกรรม หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรใด ในขณะที่หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่เป็นสมาชิกกลุ่มหรือองค์กรต่าง ๆ ส่วนมากเป็นผู้นำชมรมหรือสมาคมในหมู่บ้าน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในหมู่บ้านสบรวก (สามเหลี่ยมทองคำ) ตั้งแต่กำเนิดและอยู่ในหมู่บ้านนี้มานานแล้วไม่เกิน 20 ปี

ด้านความคิดเห็นต่อสภาพแหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำ ส่วนใหญ่เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้มีความเสื่อมโทรมทางด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวม ได้แก่ ด้านสาธารณสุข-ปศุสัตว์ ด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมในการท่องเที่ยว และด้านนโยบายการจัดการ ส่วนความเสื่อมโทรมด้านน้ำที่จากร้านค้า บริการ ที่จอดรถ และบ้านพักอาศัยอยู่ในระดับมาก

ด้านความต้องการการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เพื่อช่วยกันค้นปัญหาและสาเหตุ การวางแผนฟื้นฟู การดำเนินกิจกรรม การปฏิบัติงานฟื้นฟู และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ด้านการตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมทองคำ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนตระหนักถึงปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง โดยเฉพาะประเด็นของจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง การรับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว สำหรับแรงจูงใจที่ทำให้ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ต้องการมีรายได้เพิ่ม ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ความภาคภูมิใจ ความมั่นคงในชีวิตไม่จำเป็นต้องย้ายถิ่นฐาน และความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว คือให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่น เจ้าของร้านค้าหรือสถานบริการ สื่อมวลชน นักท่องเที่ยวเองและส่วนราชการได้เข้ามามีส่วนในการวางแผนร่วมกันแก้ไขโดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนา 5 ปีของจังหวัดและท้องถิ่น

Independent Study Title	Community Participation in Restoring of Tourist Attractions in the Golden Triangle Chiang Sean District, Chaing Rai Province		
Author	Mrs. Kanokorn Rattanaudomsawat		
M.A.	Tourism Industry Management		
Examining Committee	Assoc.Prof. Boonlert	Jittungwatana	Chairman
	Assoc.Prof. Prayad	Pandee	Member
	Prof.Dr. Manat	Suwan	Member

ABSTRACT

The study of Community's participation in The Golden Triangle Tourist Attractions Developing of Chiang Sean District in Chiang Rai province aimed at investigating the participating levels as well as the community's opinions regarding the sustainable Golden Triangle Tourist Attraction Developing and appropriate guidelines for the community's participation aiming at the sustainable Golden Triangle Tourist Attraction Developing. The data was collected from 200 samples, which were family leaders or their representatives of Sob Ruak (Golden Triangle), before being analyzed in terms of frequencies, percentage, means and standard deviation. The correlation among those independent and independent variables representing their desires in the participation as such was studied with t-test and analyzed with ANOVA while each pair of means was compared with Scheffe technique. The results showed that:

Most of the samples were females aged between 21-30 years. Their educational background was elementary level. They earned their living through agricultural practices. Most of those family leaders were not members of any organizations while their representatives found to be members of some organizations

were either club or association leaders in villages. They were of Sob Ruak origins (Golden Triangle) by birth; they had been in the village for not more than 20 years.

As for their opinions regarding the Golden Triangle Tourist Attraction, most of them agreed that it had been geographically and environmentally deteriorated; The deteriorating condition of some public utilities, security provided for tourists, tourism activities, policy and management, drainage system of shops, service industry, parking lots and some living quarters was found to be at Much level.

As for their actualization over the problem of deterioration as such, the family leaders' was quoted at Fair level; the decreasing number of tourists, accessing the tourism information were among other things found. What motivated them to take part in the development stated above were the increase of incomes, the betterment of living condition, their pride, their secured life that needed no migration and security.

The for their participatory needs in tourist attraction developing, the samples needed to participate in the activities concerned; they intended to join hands in finding out problems and their causes, setting the reforming plans as well as and following up activities to be implemented.

As for suggestions regarding the community's participation as such, all sectors concerned including local folks, shop and serving place owners, media people, tourists themselves and governmental sector must have their roles to play in jointly conducting the activities according to the plans existing in the 5-year developing plan of the province and the region.